

Előfizetési árak:

Egész évre 8 frt.
Félévre 4 „
Negyedévre 2 „

Hirdetési árak:

A négy-hasábos petitsor
1-szeri felvétele . . . 7 kr.
2-szeri „ 6 „
3-szori „ 5 „
A három-hasábos „Nyilttér“
petitsor 10 krval számítottatik.
Hirdetés-bélyegár 30 kr.

PÉCSI LAPOK.

Vegyes tartalmu lap.

Hirdetések felvételnek
Oppelik A., Schalek Henrik,
Haasenstein és Fogler,
Mosse Rezső bécsi; — Gold-
berger A. B. budapesti; —
G. L. Daube és társa
M. frankfurti;
Haasenstein és Fogler
Steiner A.
hamburgi irodáiban.

Megjelenik hetenkint háromszor
és pedig:
vasárnap, szerdán és pénteken

Szerkesztőségi iroda hal-tér 5-ik számú házban. Hirdetések és előfizetések felvételi
irodája Ramazetter Károly kiadóhivatalában boltiv-közben a könyvnyomda mellett.

Egyes szám
Szerda- és pénteki kiadás 5 kr.
vasárnap 10 kr.

Előfizetési felhívás

a „Pécsi Lapok“ vegyes tartalmú lapra.

Megjelenik hetenkint háromszor:

vasárnap egész iv, szerdán és pénteken féliv tartalommal.

Előfizetési díj: egész évre 8 frt.
félévre 4 frt.
negyedévre 2 frt.

Az előfizetések bármikor megkezdhetők; a díj a „Pécsi
Lapok“ kiadóhoz Ramazetter Károlyhoz Pécssett in-
tendő.

Egyes számok a kiadóhivatalban, úgy Weidinger N.,
Valentin K., Traub B. és társa és Böhm M. urak könyv-
és papirkereskedéseikben, valamint az indóház melletti
dohánytözsében kaphatók, vasárnapi 10, szerda- és pén-
teki számok 5 krjával.

Kérdés a szőlősgazdák egyesületéhez?

Szőlőszeti és borászati iparunk fejlődés-
ét az 1879-ik év október havától kezdve,
ha behatóan vizsgáljuk, lehetetlen elismerés-
sünket megtagadni az egyesülettől, és éppen
ezért, mert csak pár hó előtt is oly fényes-
en vitte keresztül a mintaszüretet, ismer-
tette az ott tapasztaltakat, önkénytelenül
azon kérdés merül fel: mi lehet oka azon
hallgatás és tétlenségnek, mely november
hó óta beállott, holott annyi tárgy áll a
választmány előtt megoldás végett, miért e
lankadás most, midőn e fontos helyi érdekű,
az egyesület által önként magára vállalt mis-
siónak lankadnia nem szabad.

A nélkül, hogy az epesség vagy a
türelmetlenség bántana, s így a közönyös-
ség mindenbeni gunyolójává tegyem magam,
még sem lehet az egyesület lankadását nyílt
szemmel nézni, — s nem látni, mennyi szal-
maláng — véghetetlen közöny uralkodik ez
egyesületben is, ezért a borászati érdek iránt
látott felfelé ily módón lassu kihaltá-
val, rosszul esik a munkásságra született
egyesület, tetterővel felruházott tagjait,
érthetetlen tétlenségbe süllyedve látni.

Felhíva érzem magam e kérdés szellöz-
tetésére azért, mert tettekben nyilvánuló
eredmény lön már bemutatva, ezekkel pedig
elérve lett annyi, miszerint nemcsak váro-
sunk bortermelő gazdái ébredtek fel a te-
vékenység hajnalára, hanem a kormány
is figyelemmel kísérte e törekvést, e
figyelem kifolyása volt, hogy a városunkban
tartott mintaszüreten Miklós Gyula ország-
os borászati kormánybiztos is megjelent
Kremer-pinczemester urral; — e figyelem
folytán intézkedett a miniszterium, hogy a
szőlő-munkáltatás minden részében, egy e
célra kért 4 éves ültetés-területen bemu-
tatva legyen kormány költségen, s mind ez
azért történt, hogy a megkezdett törekvés
ne lankadjon, ellenkezőleg: emelkedjék.

Csalódtunk.

A mintaszüret befejezte után megtartva
lett november végén a szokásos évi közgyű-

lés, megválasztva lett a tisztikar és vá-
lasztmány, ezzel a szőlősgazdák egyesü-
lete azt véli mindent megtett, — pedig
mennyit lehetett volna már ezen 2 hó óta
borászatunk érdekében tennie?

A már régen megszerkesztett hegy-
rendőri szabályok sürgetését nem említve,
elegendő tárgya volna; ime:

A borügynökség mozgásba hozatala. —
Népszerű felolvasások, — okszerű ismertetése
által annak, minő szőlővesszők ültetessenek
a pécsi hegyeken, mert a jelen téli időszakban
előforduló rigolirozások erre éppen alapot
nyújtanak, úgy arra is, hogy állandóan
egyforma bora miképp lehet a termelőnek; —
okszzerű pinczekezelés ismertetése; —
vinczellériskola iránti lépések megtétele; —
szőlőfajok ismertetése, venyigéjéről nép-
szerű oktatás által, mert a mi munkás osz-
tályunk jó része, ezzel sem ismerős, így
ezáltal előkészítettnek ismereteiben a vándor
tanár megérkezéig;

borkészletekre adandó kölcsönök ügye,
ezen előlegezés iránt pénzintézeteinknél szö-
vetkezést létesíteni, mint olyanokra, melyek
a termelő könnyébségére volnának egyrészt,
s nem kénytelítettnek potomáron eladni
azonnal, de a szőlő-művelés nagyobb be-
fektetéseket is nyerhetne, másrészt az inté-
zetek is szépen jövedelmező töke-elhelyezé-
seket tehetnének, s így a jelenbeni viszonyok
közt, az intézeteknél tökesített pénzek %-ai
emelkedését vonná maga után;

a szőlő-művelés ismertetése mint tudomá-
ny, mert mai napon már ez is, hogy tudomá-
nyos alapon nyugszik, kétségtelen,
s ki e tekintetben is nem halad, attól a jö-
vedelem is elmarad; — s. t. b.

Mindezen kérdések olyanok, amelyek körüli
tevékenységet a közönség követelheti, főleg a
mintaszüret után, melyet, bár egyes részvé-
nyesek ügybuzgósága hozott is létre,
sikerültnek ítélte a kormány közege is, ezért
az egyesület jövője elé bizalommal néztek már
azok is, kik még nem voltak tagjai. A jelzett
lankadás óta azonban egyesületi tagok is haj-
landók itt-ott előtörő olyan felfelé lépéseknek
venni az egyesületi életet, melyből a siker ál-
landóságára következtetni nem lehet; értsék
meg sorainkat azok is tehát, kik az egyesület
élén állanak s vegyék figyelembe:

hogy az egyesület iránt általában, az egyes
s nagyon csekély számú azon ügybuzgó egy-
esületi tagok kivételével, kik anyagi érdek nél-
kül érdeklődtek az egyesület céljai iránt a pécsi
bortermelő közönség határozott közönnnyel
viseltetett, mert balvélekedésükben előre is
a mostani lankadásra hivatkoztak, s már az
alakuláskor volt hivatása e balvélekedést
lerontani akarni, — ha tehát az egyesület létét
kockára tenni nem akarja, a tagok szapo-

rodását előmozdítani célja, így folytonosan
olyan munkásságban éljen, hogy az egyesületi-
élet ne maradjon papiron, hanem a pécsi szö-
lősgazdák érdekei kimeríthetetlen forrása
legyen.

Ébredés szálljon tehát az egyesületi elnök
és jegyző urak szemeire, tekintsenek körül
azon öntudattal, hogy az egyesület élére, mint
a szőlősgazdák bizalmából emelt polczra
azért állítottak, hogy, hivatásuk szerint ők
legyenek azon mozgó erők, kik által az
egyesületi élet ütere lüktetésbe jön, a tevékenység
kezdődik. Ugy legyen. —

Egy közember.

A Budapest-pécsi vasut.

Nemcsak Pécs és vidékének közönsége,
hanem az egész dunántúli vidék kiválóan
érdeklődik e vasut kiépítésének egyes moz-
zanatai iránt; egyuttal a munkálatok elő-
haladásával újból mérlegre vettek az e va-
suthoz fűzött előnyök és egyéb közgazdasági
érdekek. És a munka egyre halad, az őszi
esőzések által itt-ott szenvedett késedelmezés
immár leküzdött; ma már a kiépítésre szánt
rövid idő váratlan eshetőségek számításán
kívül hagyása mellett elegendőnek mut-
atkozik.

Az építkezési munkálatok a kedvező
időjárás mellett oly gyorsan folynak, hogy
biztos remény van ezen pályának folyó
év második felében, legkésőbb novemberbeni
megnyitására.

Egyes helyeken a földmunkák csaknem
teljesen be vannak fejezve s legközelebb a
töltésekre már sinek lesznek alkalmazva.

A budapest-pécsi vasut szt.-lőrinczi ál-
lomásból kiágazva, Bükösd völgyén keresz-
tül Abaliget s Ökörvölgy között Oroszló,
Sásd mellett Dombóvár-állomásba szakad.
Innét észak felé tovább a Kaposvölgyben
folytatja útját Döbrököz, Regöly, Pinczehely,
Simontornya, Sárbogárd, Adony, Ercsi, Érd
község határában, Promontornál a meglevő
déli-vasut mellett vezetetik tovább s Ke-
lenföld-állomásban leli végpontját.

A budapesti központi pályaudvar épít-
kezésének befejezte után Kelenföld végpont
a Duna-hidon keresztül lesz a központi pályau-
dvarral összekötve olyképp, hogy a Buda-
pestre érkező utasok közvetlenül a köz-
ponti pályaudvarban szállhatnak ki.

Hogy mily fontossággal bír ezen új
közlekedési irány nemcsak Baranya, hanem
az egész Dunántúli vidékre bizonyítani fogja
azon körülmény, hogy a míg most az ezen
vidéken lakók csak több órai utazás mellett
juthatnak a déli vasuthoz vagy a gőzhajó-
hoz s a Dunához közelebb fekvő helységek
lakói a hajózás beszüntetése után minden
közlekedési utól meg vannak fosztva s el-
szigetelt helyzetökben a jövő tavaszt s az
akkor járó hajó-forgalom megnyitását kell
bevárniok, ezen vasut megnyitásával egyenes
irányban rövid uton közlekedhetnek az or-
szág fővárosával.

Ugyanazon nehézségek, melyek az utazó-
közönségre nézve felmerültek, a posta-kül-
demenyeknél is fennállanak. Míg p. o. tőlünk

egy pósta-küldemény Európa legtávolabbi nyugati tartományába 2-3 nap alatt elkerült, addig a közeli hegyháti vidékre vagy p. o. Simontornya, Paks, Duna-Földvárra címzett küldemények — főleg a hajózás megszűntekor — 3-4 napi veszteglés után jutottak rendeltetési helyükre. Baranyamegye, ennek főhelye Pécs, a budapest-pécsi vasút megnyitásakor az ország fővárosával oly közel összeköttetésbe fog jönni, hogy már előre is határozottan következethet az, miszerint kereskedelmünk, mely mindeddig Bécs felé gravitált, Budapest felé irányoztatni.

Fentti állításunknak alapossága azon körülményből is kivehető, hogy Pécsről Budapestre középszámítás szerint 7-8 óra alatt lehet Dombóváron át az új pályán utazni, míg a jelen összeköttetés Kanizsán át 15 órát vesz igénybe, mely idő alatt Bécsbe is el lehetett jutni.

Csodálnunk kell csak azt, hogy ezen érezhető hiányok mellett akkor, mielőtt a pénz-viszonyok általában oly kedvezők voltak, hogy a kamatláb szokatlan fokra szállott le, már előbb nem találkozott vállalkozó, ki a Budapest-pécsi vasút létesítése által biztos és jövedelmező módon helyezte volna el nagyobb összegű tőkéjét s őszinte elismerés illeti azokat, kik a fennforgó hiányt felismerve, azt orvosolni iparkodtak s az ily közlekedés létesítésével a közügyet oly határozott módon elősegítették. A vasút egyéb előnyeiről alkalmilag bővebben is szólni fogunk, figyelemmel kísérvén egyúttal a további munkálatokat.

Bejelentési és nyilvántartási hivatal.

Közlöttük első számunkban azon határozatot, melyet a városi rendészeti bizottság a közgyűlés kivánságához képest véleményként a bejelentési és nyilvántartási hivatal szervezése tárgyában hozott. A bizottság helyesli a mielőbbi szervezést s az előkészítő adatok megszerzése után részletes tervet fog a közgyűlés elé terjeszteni. Ez különösen nagyon is hasonlít ahhoz: „azt határoztuk, hogy máskor fogunk határozni“ — de bensőleg, lényegileg mégis eredményt mutat: elismertették a szükségesség, a sürgősség, a bizottság pedig erkölcsi felelőséget vállalt el az ügy keresztül vitele iránt. Nem is késhetik soká, mert a közbiztonsági viszonyok, a város kulturális törekvése, a he-

lyes és mindenkit egyaránt érő adóztatási követelmény, a kereskedelmet és ipart üzők rendszeresítése, olytényezők, melyek e hivatal felállítását okvetlenül követelik és így, úgy a városi törvényhatóság, mint a sajtó sürgetni fogja annak kivitelét.

Az indítványt, mint olvasóink tudják Szieberth Nándor volt biz. tag tette, mégis csak oly értelemben hogy a most vezetett katonai nyilvántartás bővítessék ki s egy-két segéd-erő alkalmazása mellett egy állandó törzskönyv készítsék, hogy egyelőre a szükséges rendészeti és közigazgatási adatok így megszerzetté a kellő intézkedések és reformok megállapittassanak. Ez indítvány tehát csak ideiglenességet tárgyazott és így inkább „elvben“ volt helyén, mint gyakorlatilag alkalmazható. Az eszmén kapott is mindenki, az indítványok- és czélszerűsége kétségbe nem vonatható érdemileg, de részint a fennálló ügyrendszabályokban részletezett hatáskör, részint a kivitelnél felmerült nehézségek, az eszmében önkényfalszínre jutott terjedelmes anyag feldolgozásának óriás mértéke, de a letárgyalt költségvetésbei beillesztés lehetetlensége is ellentmondott az ideiglenes alkalmazásnak; mert így kellő sikert és rendszeres, szabályos működést várni nem lehetett. Csak legujabban olvastuk, hogy a budapesti ilyenmű hivatal, mily terjedelmességet öltött; hogy a mily fontos és czélszerű ez intézmény, annyi munkaerőt, kiváló tevékenységet, pontosságot, szigorú és folytonos ellenőrködést igényel. Nemcsak politikai, hanem társadalmi, nemcsak városi, hanem országos, de egyáltalán rendészeti, személy és vagyonsbiztonsági közérkölesiségi, adóztatási, önkormányzati, ipar és kereskedelmi és a sok között statisztikai okok, viszonyok kívánják azt, hogy a bejelentés és nyilvántartás a közélet minden ágára kiterjedjen: ebben összpontosul a közigazgatás helyes és czélszerű vitelének lehetősége. A folyton népesedő és emelkedő város elkerülhetlen követelménye ez már anyagi, vagyoni tekintetből is.

Eddig csak egyes ágak lettek nyilvántartva, így a katonakötelezettek (és itt meg kell dicsérnünk a tapasztalt pontosságot és körültekintő működést, amint azt a katonai hatóságok is elismerék) az ipar-engedélyt nyervek, a büntető bíróság által elítéltek,

a vendéglőkbe szállott idegenek stb.; — de minden külön-külön, összesítés és rendszer nélkül, úgy hogy az ellenőrzés általánosan annál kevésbé volt teljesíthető; mert a rendőrségi személyzet ezen önálló tevékenységre számánál fogva nem elegendő.

A bejelentési és nyilvántartási hivatalnak önállóan kell lenni, kellő vezetési és ellenőrző személyzettel: egyáltalán nem szükséges, hogy az a rendőrség vezetése vagy felügyelete alatt álljon. A rendőrség megkapja kivánságára a szükséges adatokat és intézkedik; sőt ha elvonjuk az eddigi hatásköréhez tartozó nyilvántartási ágakat, több és összevonhatóbb ideje marad tulajdonképeni feladatához s a nyilvántartási adatoknak saját hatáskörébeni alkalmas fel dolgozásához.

Ellenben, ha az ideiglenes kibővítés fogadtatott volna el, az eddigi munka-halmaz elviselhetlenül szaporodott volna, mert nem elég az egyéni törzskönyvek egyszeri összeállítás, szükséges a napokénti változások feljegyzése, a lakhely, állomás, állás stb. változtatás folytonos bejelentése, ellenőrzése, a megkeresésekrei válaszolás, a lakások nyilvántartása, miket rendszeres hivatal, sőt pedans burokratizmus nélkül keresztül vinni nem lehet.

Nagyobb, törekvő város, ily hivatal nélkül nem lehet, ez a rend és biztonság alapja; oly forrás, mely minden irányban szétesztandja erejét. Vannak ugyan kik e hivatal zaklatásaitól tartanak, de végre is éppen ebben rejlik a hivatal kiváló fontossága, hiszen hű és tiszta képe lesz közéletünknek.

Rendészeti bizottságunk tehát helyesen cselekedett, midőn tartózkodott a toldás-foldástól, hanem kimondotta, hogy csak egy rendszeres hivatal segíthet mindezen bajokon, melyek e téren naponként felmerülnek, s e rendszeresítés annál könnyebb; mert a cselédhivatal végórja ütött. Azon esetre pedig, ha az államrendőrség fog felállítani, kétségkívül, különben is kötelességévé teszük a városi törvényhatóságoknak a bejelentési és nyilvántartási hivatal felállítását, nehogy az tisztán políciális színezetet nyerjen.

Az „elv“, az eszme megvan — fogjunk tehát a kivitelhez.

Tárca.

A hamutartó.

(Köszvény Tivadar orvoszigorló naplójából.)

(Humoresk.)

(Vége.)

És csak még jobban megzavarta lelkem nyugodalmát, mint gondolni lehet; a munkában kerestem egyedüli szórakozást, s a főváros különböző kórházaiba el-eljárógtam praxist szerezni s hasznos foglalkozásban a való keserveit elfeledni.

Kaptam az alkalmon s jól esett, midőn épen egy fiatal assistens barátom megbízott, hogy Rókus-kórházi betegeinél a délutáni inspectiót megtegyem, különösen a 14-es számú beteget ajánlván figyelmembe, kinek nagy lázai vannak. A láz nagyságát meg tudandó, épen csak hónaljához akarám a hőmérőt illeszteni, midőn váratlan megilletődéssel akaratom ellenére kiálték föl: „Az Istenért doktor úr! ön itt van?“ Igen ez Glycerin doktor. Nincs módjában magát otthon gyógykezeltetni.

A megbízást teljesítve, azon szigorú elhatározással távoztam lakásomra, hogy többé onnan ki nem mozdulok, hiszen előttem mind drámai események játszanak.

Az idő már csak úgy lotyogott, mint egy öreg napszámus. A hamutartót a sorsnak ezen absolutikus intézményei között, a koromtól még csak megtakarított sem engedték; s lassanként oldalain a füst oly

nagyszerű képeket ecsetelt, mintha a rajztanári képezdét végezte volna.

A fent hitelesen leírt, s ha kell közjegyzői okiratokkal is beigazolható események után körülbelül egy év hunyt el végelgyengülésben, midőn egy szép záporos délután lakásunkon otthon valánk, s barátom épen egy tavaszi kankalint (primula veris) tanulmányozott a Linné rendszere szerint, én meg egy másféle növénylevéllel foglalkoztam, melyet átalakulása után szakértelemmel sem állatnak, sem növény, vagy ásványnak nevezni nem lehet, hanem csak brittenikának; tehát épen erre gyújtottam, midőn a 17-es számú hordár belép hozzánk és az unokájának holnap tartandó keresztelőjére bennünket meghív, s kér, hogy a hamutartót is, mert sok vendég lesz, vigyük el.

Egy hordár lakomájára. (Ide szándékosan nem teszek felkiáltó-, kérdő és gondolatjeleket, 4-5 db. semmit sem ér, s egy métermázsza volna elégséges.) No de hiszen Portorikó úrhoz, egy volt háztulajdonoshoz, ha most hordár is, elmegyünk. Meg a hamutartó!

A ma tegnap lett, és a holnap ma; azaz a lakoma napja eljött.

Pompás, ragyogó salonban, számos és számtalan, páros és páratlan úr s hölgyek vidám társaságában vagyunk Portorikó úrnál, azaz Glycerin Sándor kereskedő urnál, ki Glycerin orvos idősebb fia, s ki a náluk alkalmazásban állott szobalányt azaz Portorikó kisasszonyt ezelőtt egy évvel vezette oltárhoz. Volt öröm! Glycerin

czern orvos, ki egy gazdag patiensé és nagybátyja után időközben roppant sokat örökölt, most már viruló egészségben volt jelen egész családjával, közte Emma kisasszonnyal kit épen ez ünnepen jegyzett el egy fiatal ügyvéd. Portorikó úr, ki épen e napon ünnepelte hordári állásának egy évi fordulóját, sőt a mi több beszűntetését is, mert egy államsorsjeggyel végtelen sokat nyert, egész grófián állott előnkbe. Azon urak és hölgyek egy szóval mind itt voltak, kik a hamutartó ajándékozási ünnepen részt vettek vala Glycerin uréknál. Ott volt Vonalzó Amália k. a. is, mint anya, de férje még nincs; nehogy azonban félreértessem, megjegyzem, hogy csak mint keresztanya.

A hamutartónak (s magunknak is) ez volt a legragyogóbb napja, legszomorubb pedig (bár minékünk is ez volna csak) a f. hó 15-je.

Sidonius.

Pécs—Sopron, Pécs—Győr,
Pécs—Debreczen, Pécs—Nagyvárad,
Pécs—Szatmár.

Nem hiába áll itt első helyen e név, mert Pécs valamennyinél szebb város.

Adjuk meg neki mindjárt is azt az elégtételt, mely őt megilleti s mely abban áll, hogy valamennyi vidéki város között, csekély kivétellel, legvárosiasabb város.

Debreczen, Nagyvárad, jóval nagyobbak

Tiszán-innenről Pécsre.

Eloolvastam a „Pécsi Lapok“ mutatvány-számát. Meg kell vallanom, hogy itt a Tiszán-innen nekem igen felöltött valami Pécs-nél, szép Magyarországnak dunántúli nevezetes városának e lapjában.

Kimondom kereken, hogy a pécsi érde-mes polgárság e nevein akadtam fel: Szieberth, Grünhut, Silberfreund, Baldini, Kohut, Kiefer, Koch, Lichtfusz, Herman, Boscovitz, Visnya, Nick, Schvarcz, Obetko, Thurn, Lanfer, Kaiser, Pauncz, Kovácsics, Zirner, Pacher, Vinter, Schach, Piacsek, Gotein, Stangl, Karlbauer, Jirausek.

Sok egy szuszra! S ha egyetlen lap-példányban ennyi tarka idegen nevet mutat fel Pécs, — milyen lehet az adófizető-polgárok betürendes névsora!

Mennyivel jobban hangzanának a magyar fülnek, kedvesebbek volnának a magyar hazafiak előtt, ha pécsi testvéreink nevei a fentebbiek helyett így vagy ilyen formán hangzanának: Szigeti, Göcsei, Szeri, Belényesi, Kötélki, Kancsós, Szakács, Láb, Hortobágyi, Boldog, Vezsenyi, Nyakó, Széndi, Ór, Tornai, Laborcz, Kardai, Pócz, Kovácsi, Zsigeri, Pataki, Hó, Sásdi, Pócsi, Gyula, Csákány, Kőncsög, Juhari!

E hazában a magyar fajé az értelmi tulsúly; e fajhoz van kötve a haza fennállásának történeti jogalapja; s csak addig fog ez az ország, mint önjogu állam fennállhatni, míg a fajok közti egyensúlyt a magyar fenntartani képes, míg — ha vannak is idegen nemzetiségeink, nemzet — politikai értelemben csak egy van e hazában, a magyar!

Minden gondolkozó beláthatja, hogy ha e haza léte függ a magyar faj lététől, — e fajnak erősödése kell, hogy mindenekelőtt a hazafiak szemei előtt lebegjen!

De nem is mind idegen eredetűek, kik idegen nevet viselnek, s az idegen eredetűek nagyrésze is már szív és lélekkel magyar.

Nevezetes korszakot élünk! A sors csapásai közt meggyengült, megfogyott s részben elfajult nemzetnek újjászületési korszaka ez! Mikor érünk rá figyelmünket a belső erősödére fordítani, ha most nem, midőn a viszonyok oly kedvezők, mint három száz év óta soha, s mint a bizonytalan jövőben ki tudja mikor lesznek!?

Minden jóra való becületos magyar em-

bernek része van a feladatban: terjeszteni, erősíteni a magyar fajt!

Ez ma minálunk az uralkodó társadalmi kérdés!

Kötelességét mulasztja az, ki késik megragadni az alkalmat, békés eszközökkel terjeszteni a nemzeti öntudatot, önértetet, s nevelni a nemzeti egység eszméjét, elhárítva még a külsőségekben is mindazt, mi a nemzeti egység képét zavarja.

Nem elég csak magyar érzületűnek lenni; a ki bensőleg magyar, legyen azzá névleg is! A név az egyéniség része, s e nevek viselői a nemzettest részei, — nem illeni a magyart az idegen név!

Nemcsak a magyar, az idegen is megütközik azon, s ellenségeink adandó alkalmal tökélet faragnak abból, — hogy annyi meg annyi ember, ki magyar hazafinak vallja magát, csak annyiban veszi a magyarságot, hogy azért névleg — tehát az egyénhez legfőképpen kötött külsőség tekintetében — tőtnak, németnek vagy isten tudná minek akar mondani.

Sokan csak tunyaságból, mindennapi megszokottság folytán késnek neveiket változtatni; mások balga önhittségből, azt hiven, hogy neveiket valami nagyszerű nimbusz övezi; sokan nem ily hiuk ugyan, de tévesen úgy vélekednek, hogy mert elődeik tisztességben viselték neveiket, ők megvetni látszanának azt, ha megváltoztatják, — holott utódaiknak a jó magyar névben oly becses tulajdönt hagynának hátra, mely ő általuk nyerte tisztességét. S úgy a hivatalok, mint az ipar, kereskedelem, művészet és tudományok terén a kiváló magyar ember díszét nemzete szemében a magyar név csak emelni fogja mindenkor!

Az oly nagy, népes, művelt magyar városnak mint Pécs, irányadó szerepet kell vinnie, elől kell járnia mindazokban, mi a nemzet törekvéseit képezi. Pécsre az Al-Duna felé oly fontos vezér-szerep vár, mint amelyet Szeged foglal el az Al-Tiszánál. Ha ezt hiven fogja betölteni, csak úgy lesz kedves gyermeke Pécs a hazának!

A névmagyarosítás nem divat; komoly, hazájok jövőjén munkáló hazafiak jól meg-gondolt eszméjéből indul ki az, és fontos érdekeknek képezi támaszát.

En hiszem, hogy Pécs érdemes polgár-sága megérti a korszellem által követelt ma-

gyarosodás teljes horderejét; hiszem, hogy sokaknál csak a biztató, a tanácsadó hiányzik.

Alakítsatok, ha még nincs, névmagyarosítási együletet! De egyület nélkül is irassátok meg azt a rövidke kérvényt, melyhez csak a keresztlevél és egy 50 kros bélyeg kell, s melyet minden jóra való ügyvéd vagy jegyző ingyen szívesen megír s a városi tanács a belügyminiszter-hez bizonynyal mindig örömteljesen fog sietni felterjeszteni.

B. E.

Ujdonságok.

Lapunk eddig megjelent számaiból úgy hisszük meggyőződhetett a t. közönség, hogy az előfizetési felhívásunkban jelzett célok elérésére, úgy ígéreteink beváltására komolyan, lelkesen törekszünk és mindenben tárgyilagosan, szabadelvű irányban és önállóan mondjuk el nézeteinket; a lap hetenkénti háromszori megjelenése által pedig az olvasók a város és megyében történekről híven értesülnek. Felkérjük tehát a t. közönséget, hogy lapunkat előfizetéseik által pártolni méltóztassanak.

Könyöradományok kiosztása. Ma osztanak, ki a belvárosi, szent Ferenczrendi és sz. Agostoni templomokban az ujévi üdvözlők kiváltásából befolyt összegek az illető plebános urak, mint a városi szegények bizottságainak meghatalmazottjai által.

A szintársulat megoszlik. Alig köszöntött be a farsang, Bogyó színigazgató ur már jónak látja társulatának egyes részével nagyobb kirándulásokat tenni. Szerdán e hó 11-én már Szigetváron szerepelteti — melyik részt? arra magunk is kíváncsiak vagyunk. A drámát és operettet együtt, így szól a somogyi szomszédokhoz intézett jelentés — de hát mi úgy tudjuk, hogy a színbizottság nemcsak operát kötött ki a virágvasárnapig tartó időnyre! Hogy a társulat ily korai szétszátása rendszerint hasznélküli, az éjjeli ide-oda utazgatás pedig az előadások értékét teszi tönkre, rég ismert dolog. De hát legyen az igazgató ur hite szerint, mi egyről-másról sőt egyik-másikról is szívesen lemondunk, csak a társulat tagjai ne bánják meg és az igazgató ur ne „roskadjon össze.“

Perczel Miklós főispán ur, mint értesülünk legközelebb, baranyamegyei és pécsvá-

nála, de egysémm annyira város, mint Pécs a maga kicsinségében.

Ha Debreczent avagy Váradot oly szűk térre szorítanák, mint a milyen Pécs fekszik, akkor mindkettő kiállná a versenyt Péccsel, feltéve, ha Pécs gyönyörű vidékét is ott találják.

Oly szép köztere mint Pécsnek, csak Szatmárnak van, de Pécsnek ismét szerencsés és szép fekvése biztosítja e részben is az elsőséget. Értjük, hogy a hasznost a szűkséggel egyesíti, amennyiben mesterséges és természetes csatornái minden tisztátalanságot elsodornak onnan.

Minden cigány a maga lovát dicséri! — tartja a magyar példabeszéd, s elhiszem, hogy a soproniak Sopront, a debreczeniek meg Debreczent tartják a legszebb magyar városnak Budapest után, és így tovább. De aki minden városok irányában elfogulatlan kíván maradni, az bátran kinyilatkoztathatja, hogy Pécs főutcája, a királyutca, téli este-ken, amikor a kirakatok kivilágítvák, kicsinyben a fő város valamely szebb utcájára emlékeztet. Ilyesmit sem Sopron, sem Győr, sem Debreczen, sem Nagyvárad nem mutathat fel; Szatmárt már csak azért sem, mivel nincs gázvilágítása.

Valamennyi város között legnagyobb haladást kétségkivü! Debreczen tett; legelmaradottabb Nagyvárad, s talán Győr. Am Debreczen iszonyú tért foglalván be, még sok időre van szüksége, míglen a szó szigorú

értelmében vett igazi szép város képét tárja fel, noha már jelenleg is oly részletekkel dicsekedhetik, amelyekkel ritkítja párját az egész országban. Színháza például a legékesebben, s a legszebben díszítettek egyike, ha ugyan nem a legelső a színpadi készleteket illetőleg. Van aztán egy becses emléke, a Csokonai életnagyságu érekszobra, melyhez hasonlót ez idő szerint még Budapest sem mutathat fel, amennyiben eddigi szobrai a fővárosnak nagyobbára meglehetősen gyarlók.

Sopron egyik főutcája, a várkerület, egyenetlen, görbe; többi utcái pedig nem versenyezhetnek Pécs főbb utcáival. Győr rendetlenül épült város: főtere komor örömtelen, vára pedig girbe-görbe s e város azonkívül még rosszul van kövezve, poros s majdnem oly sáros esős időben, mint Nagyvárad vagy Szatmár.

Templomokat illetőleg Pécs és Sopron első helyen állnak. Sopronban sok történet utóbbi időben, ami a régi tiszteletremélt emlékek szépségét az utódok előtt is nyilvánvalóvá tette; de nem tudom, ha mindennek ellenére is van-e Sopronnak oly szép homlokzatú temploma mint a pécsi székes-egyház, melyet egy nagy arányok szerint fejlődő tér még hatalmasabbá fog tenni!

A többire nézve pedig Pécs szintúgy mint Debreczenben, Győrött avagy Nagyváradon és Szatmártt egyaránt érzi és tapasztalja az ember, hogy kis városban lakik. Sopronból legközelebb éri az ember

Bécsét, de azért Sopron sem ad kárpoztást a nagy városok szellemi és anyagi kényelméért, aminthogy csak oly korlátolt hangulatú mint Szatmár, noha nagyot akarna mutatni és erőlködni. Egyben mégis határozottan Soproné az elsőség, t. i. sétat helyek dolgában. A soproni újkert s a vele összeköttetésben levő sétatát fennemzített városokban hiába keresnők, ami annyival nagyobb hátrány, mivel az oly bájos vidékkel megáldott Pécs sem nyújt az idegennek nyári időben semmi élvezetet, s a városiak közül sem lehet mindenki szőlőgazda.

Nagyváradon és Debreczenben egy nap alatt több szekér fordul meg, mint Pécsen egész héten; mindkét városban a bérkocsik egész tömege áll a közönség rendelkezésére, holott Pécs azért lehet el bízást e luxus nélkül is, mivel hegytövében épült.

Pécs az ipar egyik legnevezetesebb hazai telepét rejti magában; aztán tözsomszédságában leli a gazdag közbányakat, melyekhez hasonlókkal felhozott városaink közül csak Sopron dicsekedhetik. Ez is egyik anyagi és szellemi előnye, amennyiben bányatelepe, tulajdonképi sétat helyül is szolgálhat.

Kereskedések és piperék dolgában Pécs a nagyvárad és debreczeni gazdag és cifra raktárakkal vetekedik, fölülmulván e részben Sopront és Győrt, mely városok a Bécshez közelségük miatt inkább csak szükségekre szorítkoznak.

Színházra miként Nagyváradnak úgy

rosi főispáni méltóságairól le fog mondani, sőt már utódát is emlegetik s ez nem lenne más mint: Kardos Kálmán, a pécsváradi kerület országgyűlési képviselője. A főispán ur lemondására már rég elő volt készítve a közönség és így ennek bekövetkezése egyáltalán nem meglepő; de mindenesetre kiváló érdekű esemény, mert ő méltósága, ki sok éven át ritka önfeláldozás, buzgóság és szakértelemmel viselte e tisztelet, távozásával több irányban új és meglepő változásokat idézhet elő úgy az administratív, mint a politikai pártviszonyokban. De mi legkevesbé sem akarunk korai bucsuztatót tartani. — Ő méltósága lemondása sokkal fontosabb mozzanat, hogy erről csak újdonsági rovatunkban lehessen szólni.

Plebánosi beigtatás. Ma tartja Szabó Imre bükösi plebános ur installatioját, a szt. királyi esperes ur vezérlete mellett. A Jeszenszky család tagjai élén az érdemdús alispán ural résztvesznek kedvelt lelkesüek ez ünnepélyén.

A kereskedelmi és iparkamara e hó 5-én tartott teljes ülésében Kellemfy Károly elnök ur szép és lelkes szavakban üdvözölte, mint az új év kezdetével a választmányi tagokat, felkérve őket, hogy a kamara ügyében folytonos buzgóságot, törekvést tanúsítsanak és így az elvállalt kötelességek pontosan és hiven megtartassanak. Az ülés mozzanatai ezuttal kiválóan egyes rendeletek felolvasása, tudomásulvétele s a beligazgatásra vonatkozó kérdésekből állottak, mégis a következőket emeljük ki: 1) Baranyamegye alispánja válaszolt az elnökség azon kérdésére, hogy igazak-e a fuxin általi borhamisításokról szóló hírek? — és a válasz határozottan megcáfolja a híreket, mert a megejtett vizsgálat egyáltalán semmi borhamisítást nem derített fel. 2) A soproni posta-igazgatóság, a kamara azon megkeresésére, hogy a helybeli posta-hivatal pénzelevel és csomagok feladási osztályánál két postatiszt alkalmaztassék, azzal válaszolt, hogy elegendő ezuttal egy is. A kamara méltányolván a közönség ebbeli igényeit újabb átirattal sürgetni fogja a személyzet szaporítását. 3) Elhatározottat a kereskedelem- és ipar-ügyekről szóló úg azokra kiható törvényeknek rövid kivonatban ki nyomtatása, hogy a kamara tagjai azokat a jegyzőkönyvekkel együtt birhassák.

A főreáltanoda igazgatója és tanári kara között, értesülésünk szerint kiütött a harc

Pécsnek is szüksége van. Az elsőnek van nyári színekre, a másodiknak színháznak nevezett valamije. Csinosodás érdekében is, de főleg a nemzeti nyelv terjesztése végett állandó színházra van szüksége mindkettőnek, nem nagyra, mint a debreczeni, hanem olyanra, mely czélszerűség mellett még a városnak külön is díszére váljék, hogy ne mondjuk, a város szépségét is elmozdítsa. Ott az ország véghatárán lényeges dolog az „állandóság"! Pécs e részben a nyári hónapok számára könnyen szerződésre léphet Szigetvárral, Siklóssal, Harkánnyal s megvan az állandó szintársulat.

Még egy lényeges pont az irodalmi élet, mert ez is a magyarosodást mozdítja elő. Pécs a magyarságban már túltett Sopronon, szükséges, hogy N. Váradiig, de különösen, hogy Debreczenig emelkedjék. Ugy aztán megvihatatlan lesz és mint a magyarság egyik megdönthetetlen védbástya az egész ország tiszteletét kiérdemli majd. De ime most veszem észre, hogy a „Pécsi Lapok" épen e czélra indult meg és e nemes ügyet akarja szolgálja. Kívánom tehát, hogy minél nagyobb eredménnyel, s mentől hosszabb ideig szolgálja.

Vajda Viktor.

(Lapunk részére.)

és háboru olyannyira, hogy a legsajátszerűbb hírek szárnyalnak a kölcsönös surlódásról. Mi hallgattunk eddig a dologról; mert első sorban az intézet tekintélye és jó hire előttünk az irányadó, de most, midőn mindennemű hírek ezt is veszélyeztetik — méltán megvárjuk, hogy egyik vagy másik rész vagy mindkettő nyilatkozik; egyelőre tehát a hozzánk érkezett adatokat visszatartjuk; esetleg azonban, mint a nyilvánosság örei kötelességünknek ismerendjük, az egész dolgot lehető tárgyilagossággal megvilágosítani.

Nendtvich Károly, a budapesti Józsefműegyetem érdemekben megőszült tanára, ki a vegytani tanszéket 35 évig viselte és tegnap töltötte be életének 70. évét, Budapestben fényes és lelkes ovatiokban részesül Nendtvich Károly városunk szülötte is így az ő megtiszteltetése városunkra is veti fény sugarát. Mi is a legmélyebb tisztelettel üdvözöljük a derék, érdemdús férfit születése napján és örömmel tesszük közzé azon hirt, hogy a városi bizottság kebelében már is élénk viszhangra talált az eszme, hogy a képviselőtestület öt Pécsvárosa díszpolgárságával tüntesse ki. A f. é. 20-án tartandó közgyűlés egyik legkiválóbb tárgya lesz az eziránti indítvány.

A pécsi nőegylet saját javára f. hó 16-án, azaz hétfőn a színházi helyiségben a városi zenekar közreműködése mellett „rózsaszín álarcos bál"-t rendezend. A vigalomban résztvevők felkéretnek, hogy lehetőleg rózsákkal díszített öltözékben sziveskedjenek megjelenni. Belépti díjak: — felső páholy 8 frt., — alsó páholy 10 frt., — felső kis páholy 4 frt., — alsó kis páholy 5 frt., — földszint 1 frt., — a bál napján esti 6 órától 1 frt 20 kr., — karzati zártszék 60 kr., — karzat 20 kr. — Jegyek előre válthatók Valentin Károly ur könyvkereskedésében. Kezdeté 8 órakor. A nőegylet e hó 4-én tartott üléséből megemlítjük még, hogy a karácsonyi kiosztásra ez évben 405 frt 20 kr. került s ebből 365 frt 60 kr. magánadakozásokból folyt be. Schulhof Róza n. t. sikerült beszédben üdvözölte az elnököt, pénztárnokot és titkárt, kiemelve az egylet körüli kitünő érdemüket. — Sipőczné-Fábry Frieda a választmányi tagságról lemondott.

Nachod ur. Vajda János képeinek festője, minapi híreinkre felvilágosításul közli velünk, hogy azért vállalkozott a festésre; mert azt emlékezet után kellett tenni és így más arra arczkép vagy photographia hiányában nem is vállalkozhatott volna. Azt is meg kell engednünk, hogy a képek hasonlat dolgában lehetőleg sikerültek.

A két sajtóper holnap hétfőn csakugyan tárgyalás alá kerül. Jegyek Brodszky Béla urnál, törvényszéki aljegyzőnél előre váltandók. A tárgyalás a városház nagytermében tartatik.

Apró hírek. A baranyamegyei gazdasági egyesület ez évi rendes közgyűlése február hó 3-án fog megtartatni. — **Táncz vigalom.** A szigetvári olvasókör e hó 20-án zártkörű tánczestélyt rendez a pécsi zenekar közreműködése mellett. — **A Hattyú álarcos báljai** ma veszik kezdetüket. — A „Mátyás Király" szállodát Dick ur távoztával Labrencz Gusztáv ur vette át. — A pécsi törvényszéknél egy jegyzői, esetleg aljegyzői állomásra pályázat hirdettetik. — **Zentner János**, szigetvári ruhakereskedő megbukott. — **Betörési kísérlet.** Az országuton fekvő Szontagh-féle gözmalom lisztraktárba beaktak törni éjnek idején, de idejekorán elzavartattak. — A főgymnasiun felsőbb osztályú ifjúsága február hó 7-én zártkörű hangversennyel egybekötött tánczestélyt rendez. — A barcsi önkéntes tűzoltó egyesület Pálfaluban e hó 21-én fényesnek ígérkező táncmulatságot ad.

Zenészet.

Zene a családban és az ifjuság zenei-nevelése.

A zeneműveltség vágya, ma, midőn a zongora csaknem minden családban meghonosult, annyira általános, hogy a zeneművészet fontosságát hosszabban fejtegetni talán felesleges is. Ha valaki tehát azon okból, hogy évekig tartó tanítás után sem található fel különös eredmény, a zenetanítás ellen nyilatkoznék és a szülőket arról lebeszélni igyekeznék, bizonyára csak meddő kísérlet lenne, már csak azért is, mert az iskolatársak egyike által elért, s a zongorajátszásban felmutatott eredmény a többieket is önkénytelenül a zongoratanulás vágyára serkenti. És épen ebben nyilvánul a zeneművészet varázsának hatása. Örökké így lesz ez, s így lesz a zeneművelés az ifjuság műveltségének nem épen esetleges oldala; s ha már most elismerjük, hogy a helyes alapon indult zene-nevelés igen nevezetes tényezője a szellem fejlesztése és a szív nemesítésének, tapasztalatunk nyomán mégis azt kell megvallanunk, hogy az ekként elérni czélzott eredmény a legtöbb esetben nem valósul meg.

Hogy miben leli ez indító okát, felfednünk épen nem nehéz: a nevelés alapja helyesnek, jónak csak a legritkább esetben mondható. Aki bármily esekélyesség eljátszásával magát mint zongorázó mutatja be, már zongoratanításra vállalkozik s kap is tanítványokat, mert a közönség az illetőt saját meggyőződése szerint jó zongorajátzóknak ismerve el, egyuttal a tanítóképeséget is feltalálni véli benne. Ez pedig annál inkább, és főképp ott fordul elő, hol a zene-képzés alapelemeit „nagyön is könnyű"-eknek látjuk, habár azon, az emberi élet minden vállalkozásaira alkalmas példabeszéd: „minden kezdet nehéz" e helyütt is teljes jogosultsággal alkalmazható, mert nemcsak olyanok tévednek oly ösvényre, melyen a helyes és alapos zenei-nevelés el nem érhető, kik kellő technikai-képzés hiányában magukat az első tanítvány megkerítésével elismert zongora-mesternek képzelik, hanem oly egyének is, kiknek technikai-képzetségük ellen különben semmi kifogás sem emelhető.

Az oktatási-képesség nemcsak technikai otthonosságot, hanem főleg paedagogiai tudást követel meg, ami egyébiránt a tudományszakok mindenikére nézve is áll a népiskolától kezdve fel a felsőbb tanodákig.

Ami már most a zenetanító képeztetését illeti, e téren sokkal több bűn nehezül ránk, mint más tudományszak terén, mert míg az iskolamester, mint tanítójelölt már hivatásánál fogva folytonos tanulás és gyakorlat által készíti elő magát majdan pályájává vállandott tanítási képzettségre, addig a kezdő zenész alig gondol arra, hogy technikai törekvéseinek végezdje a „zenemester" lesz. Legnagyobb része csak a művészt, a zeneszerzőt és karmestert látja, a csupán mellesleg üzött tanítást pedig olybá tekintti, melyhez a tehetség magától megjö.

Minthogy pedig a közönség nagy része is így gondolkozik s a jeles játéknál a tanítói képességet is mint magától értendőt bennfoglaltnak tartja, épen ez alapon, nem is csodálkozhatunk tehát, hogy fiatalágunknak a zenében kiképzése s ezzel együtt a szülei, házi nevelés végtelen sok kívánivalót tüntet fel. Ha ezenkívül figyelembe vesszük, hogy a nők közül is mennyien foglalkoznak zongoratanítással, kik azzal, hogy magukat több vagy kevesebb jogon ezen vagy ama híres mester tanítványainak vallják, a tanításhoz megkivántató minden ismeretet birni képzelnek, továbbá, hogy különösen nagyobb városokban mennyi tisztáfalan elem furja be magát hamis áltatásokkal a közönség rétegeibe s talán tanítványokra, mindezt azért, mert a könnyű alapelemek tanításáért tisztes díjazást nyújtani pazarlás volna, úgy leleplezetlenül megvallhatjuk, hogy nem is lehet másként. Itt látunk gyemekeket, kik a zongora-billentyűin oly iszonyu munkát végeznek, hogy azt sem zongorajátéknak,

sem zenének nem nevezhetjük, hiszen a helyes játék fogalmával sem bír; amott ismét olyanokat, kik mesterükkel négy kézre játszanak, méltó büszkeségeül szülőiknek anélkül, hogy ezzel egyebet, mint néhány fülbemászó melodianak erőszakolt kivülről való betanulásánál elértek volna, mely mellett a balkez gépiesen követi a jobbat, hangjegyismeretről pedig szó sincsen. Majd ismét olyan tanítványra akadunk, ki a kintornához hasonlóul 3 vagy 4 divatszertű darabot játszik, de első látásra képtelen a legkönnyebb gondolatot is lejátszani; majd hallunk olyant, ki erején túl egyik vagy másik jeles mester nagyszerű darabjával keservesen agyonkinozza magát, gazdag képzelődésiben azonban büszkén hirdeti, hogy Beethovent, Mendelssohnt stb. játszik; vagy ismét olyant hallunk, ki naponkint 5 órán keresztül gyakorlatokkal öli magát, lélekemelő kifejezéshez, előadáshoz azonban mégsem jutott soha el, mert az utóbbira kezdettől fogva kevés, az előbbire pedig sok gond fordított.

Mindezekből azt látjuk, hogy a zeneinelvelés korán sincs azon a fokon, melyen annak tekintve a roppant összegeket, melyeket a taníttatás már elnyelt, áránylag lennie kellene.

H. — s. u.

(Folytatjuk.)

Irodalom és művészet.

— Ábrányi Emil újabb költeményei díszes kötetben, az író arcképével. A fiatal írói nemzedék egyik legjelesebbje Ábrányi Emil; szingazdag nyelvezete, erős kifejezései, hatásos hasonlatai jellemzik a rendkívül szorgalmas költőt, kinek még egy saját szerű vonását említjük meg és ez a Hugó Victor iránti rajongó csodálatból eredt, nálunk szokásban nem volt utánzás a hatalmas agg francia költő eszme forrásának.

— Beksics Gusztáv, a városunkban is jól ismert író, ki szorgalma és sokoldalúsága által tűnik ki, új művet írt: „A magyar doctinairek“

— Munkácsi egyik legújabb festménye „Krisztus Pilátus előtt“ most Bécsben állított ki és így mégis megelőztetett Budapest, hova csak tavasszal kerül. A nagy művész ekkor nevével együtt haza jön. Talán pécsi rokonait is meglátogatja és így szerencsés lesz városunk is őt üdvözölhetni. A hatalmas képről az összes bécsi lapok rendkívül magasztalólag írnak, kiállítására valódi eseményként üdvözöltetik. Mint festi Munkácsi Krisztust? Egy ascetai — sovány, mistikus jelenség, inkább egy gondolkodó, egy böles, egy próféta nyugodt, lelkes, majdnem víg, de velőig ható lángtekintettel — mint épen az üdvözítő eddigi szokott felfogása. A kép szorosan véve nem vallásos, Krisztus feje felett hiányzik a fényár, s a mellékalakokban a túlzó rajongás.

— Sarah Bernhardt asszony e hó 17-én kezdi meg Bécsben, 16 előadásra terjedő vendégszereplését a „Wien színház“-ban. Több újabb francia színműben is fellép, így a „Les Jurons de Cadillac“, „Jean Mariae“, „Le Passant“, „Touz Menages“ darabokban.

Apróságok

Reclam. Egyik — ha úgy tetszik amerikai-lapban következő hírdetményt olvastunk: „En megakarok halni. Ezer dollárt szántam temetésemre. Felhívom a temetkezési intézeteket ajánlatok benyújtására. Schmiedt Justinán serfőző“. A serfőző csele pompásan sikerült, a temetkezési vállalatok megrohanták. Uram! ezer dollár ön — mond az egyik vállalkozó — ha ön hirdetni kész, hogy velünk jutányosan megalkudott, mert szolidágunkról teljesen meggyőződött. Kétezer dollárt ajánl a másik. — És hozzá ingyen temetést! kiált a harmadik. Schmiedt ur elfogadja az ajánlatot, kapott kétezer dollárt és kap majdan — pompás ingyen temetést zenekísérettel.

„A lap pedig közlé a következő hírdetést: „A Concordia“ kitűnően szolid temetkezési intézettel megalkudtam. Melegen ajánlom. sat.“

Ez is necrolog. Borzasztó hír. Kondor ur meghalt, a Matyó bácsi. Még pedig élhetett volna, de meghalt, örökre. Őt sokan szerették, becsülték, de sokan

gyűlölték és méltán haragudtak reá. Fősvénynek tartották, mások bőkezűnek. Rejtély volt élete és mégis tetteit mindnyájan ismerjük. Temetése pompás volt, a fél város követte koporsóját, a másik fele honn maradt. Béke hamvaira!“

Párbaj-jubileum. Bécsben egy katonatiszt 50-dik párbajának jubileumát ünnepelte meg barátai körében. A lovagiasságát magasztaló felköszöntőre viszonzásul elmondta a párbajok statistikáját. Nyolczat megölt, ötnégy jobb karját sebezte meg, egy bal, kettő jobb fülét veszté. Kilenczen arcukon kaptak sérülést, 10-en némi csekélyebb emlékekkel szabadultak, hatan megelégedtek a gyávagsági nyilatkozattal, kettő ijedtében Amerikába menekült, őt a helyszínen bocsánatot kért. Az ötvenedik öt sebesíté meg. Erre hatalmas toasztok következtek, hogy nemsokára megünnepelhessek a 100-dik párbajt.

Közgazdaság.

Árszabályzata Pécs sz. k. város területén fizetendő napi, heti és országos vásár vám- és helypénz-dijának az 1881. december 30-án tartott közgyűlési határozat szerint.

(Folytatás.)

I-ső osztály. Ide tartoznak a finomabb kereskedési áruk és iparcikkek u. m.

Kézmű és diszárak, vászon, fehérnemű, posztó, és egyéb rőfös, így nürnbergi kerreskedők, finomabb bútorok, vasárak, porcellán, köedény, bőr, könyv, ékszer, játékszer, kép üveg-kereskedők; kesztyűsök, órák, pipa-faragók, finomabb kés, és szerkovácsok, nap és esernő-készítők, finomabb kalaposok, szobrok és kőfaragói készítmények, cipészek, bolti árukkal kereskedők, színjátékosok, panorama-tulajdonosok és egyéb látványosságok.

Ezek után helypénz fejében fizetendő:

a) Ha deszkabodéban, vagy vidékiek által kibérelt boltokban történik az árusítás, ez elfoglalt térség minden □ meterje után 12 kr.

b) Ponyvás sátorokban, vagy nyílt állásokon való árusítás esetén □ méterenként 10 kr.

c) Ha pedig földön kirakva vagy falon, kerítésen, kapun, vagy kapualjára kifüggesztve történik az árusítás, az elfoglalt térség minden □ meterje után 6 kr.

II. osztály. Ide tartoznak a közönséges kézművek készítői, eladói u. m. kádárok, asztalosok, kosárkötők, eszmadiaák, paraszvargák, parasztszabók, szürszabók, szücsök, parasztkalaposok, sapkások, kapezakötők, szijgyártók, lakatosok, kovácsok, közönséges szerszám-kovácsok, szegverők, patkóverők, szítások, favilla, lapát, teknő, talicska, hordó, és más efféle faszerek készítői, eladói, kerékgyártók, üvegesek, iparosok, esztergályosok, fazekasok, bábosok, szalmaszék és fésűsök, csávázók és cserző timárok, sárgaréz és rézöntők, rézművesek, bádogosok, költégyártók, kefekötők, közönséges késművesek, köszörűsök és zsbárusok. Ezek által helypénz fejében fizetendő:

a) rendszeren épített sátorokban árusításnál az elfoglalt térség minden □ métere után 8 kr.

b) nyíltoldalú állásokon, habár födelek is, földön vagy kapualján kirakva, falon, kerítésen, kapun kifüggesztői árusítás esetén az elfoglalt térség minden □ öle után 7 kr.

Szekéren vagy kocsin árulók és pedig: Minden négy fogat után 30 kr.
Három fogat után 25 kr.
Két és egy fogat után 20 kr.
(ember által vont taliga vagy tolt talicska után.)

Ha azonban az árúzikkek szekér kocsin (vagy taligáról) kirakatnak, az ekként elfoglalt térség minden □ méterje után a b) pont szerinti helypénz külön fizetendő.

(Folyt. köv.)

Pécsi színház.

Vasárnap 1882. január 8-án adatik:

PEROZES

Nagy látványos énekes bohózat 3 felv. Csepreghytől,
Pepi, a világhírű csoda-elefánt felleptével.

Idegenek névsora.

„Arany hajó“ szálloda.

Kuffler Moritz utazó Bécs. Weidinger Lipót kereskedő Bécs. Pfeifer Mátvás magánzó Budapest. Sohr Hermann utazó Budapest. Beck Kajetan D. Földvár. Lichtenstein Izidor utazó Bécs. Fridrich Rudolf utazó Bécs. Kisfaludy Pál ügyvéd Dárda. Sater J. bérlő Lak. Gareisz József mérnök Budapest.

„Vadember“ szálloda.

Doritzky Ferenc magánzó Hatvan. Jygarsky cs. kir. lovas-kapitány Székesfehérvár. Korváts Béla Budapest. Geiringer J. utazó Bécs. Urtesck N. hivatalnok Tóod. Stiaszkó Vilmos utazó Bécs. Znaiminak József magánzó Aparti.

Laptulajdonos Ramazetter Károly

Felelős szerkesztő Bolgár Kálmán.

Nyílttér

A belváros legélénkebb helyén fekvő

két bolthelyiség

f. év. april 1-től kezdve

szolid feltételek mellett kiadó. Bővebb felvilágosítást ad e lap kiadó hivatala.

Hoffmann Károly Butor-raktára

Pécsett

ó-posta-uteza 22. sz.

mindennemű saját készítményű politirozott, lakirozott és konyha-butorok; valamint

Thonet^{féle} székek

hajlitott fából;

vasbutorok, tükrök és függönykeretek legjutányosb áron

Elfogad egész lakások összhangzó butorzását s mindennemű

Kárpitos munkát valamint butorok becsomagolását és minden iránybani szállítást.

Náray Antal

■ Pécsett király-uteza 40. sz. ■

ajánlja jól felszerelt

férfi-, női- és gyermekcipőkből

álló raktárát

■ a legjutányosb áron mellett. ■

Elfogad megrendeléseket mérték szerint elkészítendő cipőkre a legkényesebb, sőt hibás lábakra is s teljesíti a legjobb megelégedésre gyorsan és olcsón.

Europa minden államaiban szabadalmazva

Légszesz-lángszabályozó,

Légszesz-megtakarító

Rimanóczy Gy. szabadalma.

Minden légszeszfogyasztó, de különösen nagyobb gyártelep, színházak, vasuti indóházak és műhelyek, szállodák, kávéházak stb. nézve rendkívül fontos.

A Rimanóczy féle szabadalmazott légszesz-lángszabályozók 18 egész 35 százalék megtakarítást eredményeznek, ugyan oly erős világítás mellett, el nem romlanak és alkalmazásuk igen könnyű.

Bővebb felvilágosítást ad, a vállalat képviselője és raktárnoka Visnya S. Pécsett.

ASZTALOS NÁNDOR

lakatos-mester Pécssett.

Ó-pósta utca 4. sz. a.

(saját házában.)

Elkészít minden lakatos munkát, ugymint: legezélszerűbb vaskutakat, takaréktüzhelyeket, valamint eseréppel rakva bogrács-kályhát, villám-háritókat, házi sürgönyt s minden e szakba vágó munkákat s javításokat gyorsan és lehető olcsó áron.

Kátrányponyvák

Vászonponyvák

WEILLER MIKSA

Pécssett, irgalmasok-utca 6.

Pesti hengeralmi buza- és rozs-lisztek raktára.

Gabona- gyapju- és szalma-zsákok

Csomagológyékények és rakaszok

3 1-3

MUHR HENRIK

czukrász

Pécssett, Széchenyitér szám

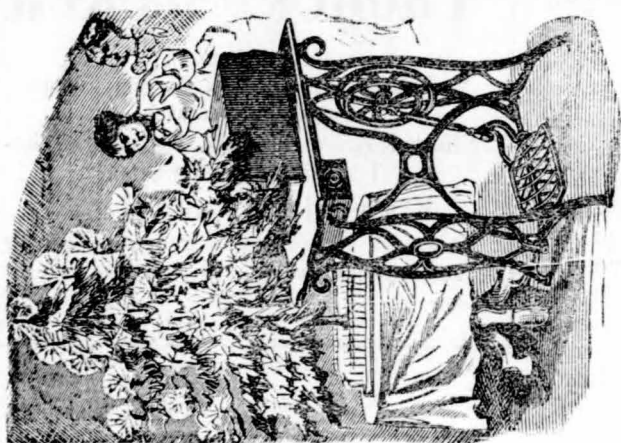
ajánlja

sylvesteri s ujevi meglepetésekül

igen szép bonbonniéseit, chokoladait, valdi francia liqueireit, punschesszenziáit, rumot, gyümölcskenyeret, mindennemű confecteket a legjutányosb áron.

Vidéki megrendelések mindenkor gyorsan és pontosan teljesítettnek.

Fris sütemény és friss hussal töltött vajás-tészta (Hasché) mindig kaphat.

Igen alkalmas

ünnepi ajándék.

Nélkülözhetlen minden háztartásnál, egy jó minőségű varrógép, mely nálam gyári áron, s

nagy választékban

kapható!

Csekély előleg lefizetése mellett 5 frtos havi részletekre 5 évi jótállás mellett kapható Hove, Singer, Wheeler & Wilson, Anger, Thinglor, Cylinder stb.

Ugyszintén egyes géprészek külön is, gyáriáron kaphatók.

Javítások elfogadottnak.

Vidéki megrendeléseknél csomagolás nem számitatik.

Obetkó K.

Első pécsi varrógép-kereskedésben Király (Ó-utca) városházépületben.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

PACHER E.

üveg, porcellan, díszáru, lámpák és konyha-felszerelési cikkek kereskedése, Pécssett, Scéchenyi-tér Zsolnay-féle bazárban.

A Zsolnay-féle üzlet átvétele óta minden törekvésem oda volt irányozva, hogy t. vevőimet a legjobb azolgálat mellett minél nagyobb előnyökben részesíthessem, miről a n. é. közönségnek volt is alkalma meggyőződni. Jelen alkalommal azon örvendetes körülményt vagyok bátor köztudomásra hozni, hogy a bel- és külföld leghírnevesebb gyárakkal nagyobb összeköttetésem által azon kellemes helyzetben vagyok, hogy dúsválasztékú óriási készlettel rendelkezem és cikkeim nagyrészenek, különösen a porcellán-áruknak árait jelentékenyesen alább szállítottam. Továbbá igen nagy készlet áll a t. cz. közönség rendelkezésére közönséges és kristálymetszett, valamint préselt üveg-nemükből, ugyszintén cseh-országi és belgia tábla-üvegekből.

Együttal becses figyelembe ajánlom dúsválasztékú nagy készletemet virágtartók és virágcserepekből, egy, két és három osztályú gyümölcsös tálak, gyümölcsös-tányérok és állványokból (Aufsatz.) Porcellán étkező, theás, kávés és fekete kávés készletekből, mozdó-készletek és vas mozdó-asztalokból, a legegyszerűbbtől a legfinomabbig üveg asztali-terítékekből, sörös, boros és likörös készletekből, a legjobb minőségű Berendorfer-féle chinai és alpaccá-ezüsttárgyakból, alpaccá-ezüst, alpaccá, czinaczel, steyr és angol-aczel evőeszközökből, asztali, függő, fali és kerti petróleumlámpákból, csillárokból és gyergyatartókból. A legjobb minőségű emaillezott pléh- és vasedényekből, mindennemű kávéfőző-gépekből, gyorsfőzőkből, kávépörkölők és kávédarálókból, petróleumfőző-gépekből, husvágó-gépekből szodaviz-gépek és fagyaltkészítő-gépekből, rézmoszarak és téglázó-rezekből cizink ülő- és fürdőkádakból, faszínre fényezett (lakirozott) cizink vizeskannák, vztartó-sajtárok és vztartó-vedrekből és borhűtőkből, lakirozott pléntálcák, fa-, alpaccá- és niellő-tálcákból és mindennemű konyhaeszközökből, faskosarokból, szentartókból és kályha-állványokból.

Utazó-bőröndökből (Koffer), női kézi-táskák és finom fonatu kézi-kosarakból. Finom bőrárakból n. m. pénztárcák, dohány-, szivar- és szivarkatárcákból. Esiernyők és férfi-napernyők, sítapálczákból, tajt- és faszivarszipkákból, török- és valódi selmeci-pipákból, a legjobb minőségű illatszerekből, mozdó-szappanokból, fogpor és fogszappanokból, fog, haj és ruhakéfékből, optikai és chirurgicali cikkekből, mindennemű kautsuk-árukból, madárkalitokból, arany haltartók és arany-halakból, légyfogók és kerti tűkör-golyókból és liguam-sanctum kuglizó-golyókból

minden versenyt felülmuló olcsó árakon.

Ablakok bemetszése, valamint képenetek elkészítése gyorsan és olcsó árakon eszközöltettnék.

Kitünő rum és thea, nemkülönben tiszta pécsi borok is kaphatók.

Magam a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlva maradok kiváló tisztelettel

PACHER E.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Minden versenyt felülmuló olcsó árak.

Minden versenyt felülmuló olcsó árak.

Nagy kiárulás.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy f. é. ápril hó 1-től kezdve a mellettem levő

kávéforrás helyiségét

bérbe vettem, mi okból az átköltözés könnyebbége tekintetéből dúsan ellátott

üveg- porcellán- és tükör-

raktáramban — leszállított áron —

nagy kiárulást

tartok, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívom.

Spitzer L.,

üveg-, porcellán- és tükör-kereskedő,
Pécsét Kistér 6. sz.

Eördögh Lajos

kocsi-gyártó.

Pécsét, Országút-utca 89. szám.

Ajánlja kész

ruganyos kocsijait

két évi jótállás mellett, továbbá elvállal minden az

e szakba vágó munkát

és egyes darabok megszerzését

a leggyorsabban és legolcsóbb ár

mellett.

50. sz.
1882.

HIRDETMÉNY.

Pécs szab. kir. város közönsége javadalmához tartozó helypénzszedési jog bérlete f. é. február hó végén lejárván a bizottsági közgyűlés m. é. ²²⁶/₁₂₉₉₀ sz. alatt hozott határozatával ezen jognak f. é. mártius hó 1-től számítandó három évre leendő újabb bérbe adását rendelte el.

Miért is köztudomásra hozatik, hogy ezen jog bérbeadása végett

f. é. Január hó 17-én reggeli 10 órakor

a városház II. emeletén levő gazdasági hivatalban, a zárt ajánlati tárgyalással összekötött nyilvános árverezés meg fog tartatni.

Felhívatnak enné fogva a zárt ajánlati uton bérleni szándékozók, hogy erre vonatkozó magyar nyelven szerkesztett zárt ajánlatukat, — azon kijelentéssel, hogy a feltételeket ismerik és elfogadják, — az eddigi bérnek megfelelő 10%-nyi bánatpénzzel vagyis 2260 forinttal ellátva, f. é. Január hó 16-án délutáni 5. óráig a polgármesteri hivatalban annál bizonyosabban adják be, — miután a netalán később beérkező ajánlatok figyelmen kívül fognak hagyatni; — úgy a szóbeli uton bérleni óhajtok, hogy fentebb kitett határnapon és helyen fentebb mondott 10%-nyi bánatpénzzel ellátva megjelenni sziveskedjenek.

A közelebbi feltételek, úgy helypénzszedési tarifa, Lechner kiküldött tanácsnok úrnál, az árverés napjáig bárki által betekintheők.

Pécs sz. kir. város tanácsának 1882. évi január hó 3-án tartott üléséből.

3—1

Pécs szab. kir. város Tanácsa.

EISER JÁNOS

Széchenyi-tér (Örtzen-féle házban)

ajánlja valdi francia és magyar pezsgő-borait, u. m.:

Francia:

Aubertein Selier	3.80
Delbek	3.50
Reöderer Chartbl.	3.60
Cliquo International	3.50
Gibert Imperial	4.—

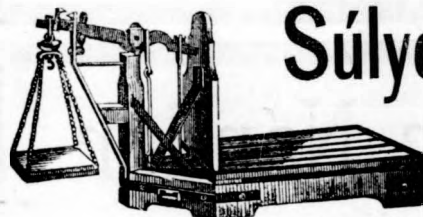
Magyar:

Kincsem	2.—
Imital Siller	2.—
Magyar-francz. felir	1.50
" " " "	1.20

IVIČ TH.

szer-kovács,

Pécsét, budai-külváros, fő-utca.

Súlyos büntetés

vár mindazokra, kik az 1872. decz. 19-iki mértékszabály-rendeletet tekintetbe nem véve, most is oly tizedes mérőket használnak, melyek

kilogrammokra átalakítva nincsenek. — Hogy mindenkinek lehetővé váljék a legközelebb bekövetkező hatósági vizsgálatnál a szigorú büntetést elkerülni, törvényszabta módon készített, hatóságilag megvizsgált, s az ezt tanúsító bélyegzéssel ellátott

Szabadalmazott Tizedesmértekeink

eddig is jutányos árait következőleg szállítottuk le:

Horderő:	25	30	100	150	250	500	750	Kilo
O. ért. frt.	10.—	12.—	15.—	18.—	25.—	30.—	36.—	
Horderő:	1000	1250	1500	2000	2500	Kilo		
O. ért. frt.	50.—	55.—	60.—	68.—	78.—			

2500 kilónál többet bíró mértékek kívánatra a legjutányosb áron készíttetnek.

Egyensúly-mérők

saját szerkezet és gyártmány, kovacsolt vasból való, legjobbminőségű emeltyűkkel, eddigelé Európának egyetlen gyára által sem meghaladva csinban pontosságban és a szerkezet tartósságában.

Á r a k :

2 sikér mérő tányérral.					1 sikér és 1 mély mérő tányérral.				
horderő:					horderő:				
2	3	5	10	15	2	3	5	10	15
frt. 8	10	12	14	18	frt. 8.50	10.60	12.70	14.80	20.00

Nehezékek

minden nemű mérőkhez mindenkor készen kaphatók, rendkívül olcsón.

Nagy végkiárulás

a királyutca 14. számú Schwartz-féle házban, a központi takarékpénztár mellett, – hol

mindennemű ruhakelmék, flanell, barchet, creton és vásznak; továbbá téli-otthonkák és köpenyek, nagykendők, takarók, férfi-ingek, nyakravalók, valamint minden e szakmába vágó egyéb tárgyak

bámulatos olcsó áron

kiárultatnak.

Pécsi vizgyógyintézet

az Engel-(Cindery)féle kertben

télen és nyáron nyitva, urak és nők számára.

A vizkúra tudvalevőleg legjobb sikert eredményez a legkülönbözőbb idegbántalmaknál, az emésztő szervek pangásánál, férfi- és női bajok ellen, s mindennemű gyengeség, vérszegénység, köszvény- és csúzbántalmak ellen stb. — de különösen oly egyéneknek javasolható, kik hivatásuk folytán csak keveset mozoghatnak, s mindenféle vértorlódási bántalmakban a fej és mell felé, gyakori fejfájásban, idegizgatottságban, álmatlanság, szédülés, szívdobogás, gyomorhurut, székszorulásban stb. szenvednek.

Értekezés és felvétel a vezető orvostudor

Dr. Loewy Lipót

urnál

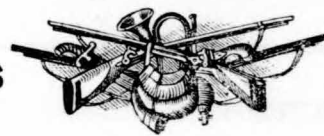
(országut 15. sz. a fürdőintézet melletti új épületben, I. emelet) naponta 11—12-ig d. e. és 1/2—3 óráig d. u.

Villamosítás, massage és diätetikai kúrák, ott hol szükségeltetik, alkalmaztatnak.

Levelekre szívesen válaszoltatik.

K A I S E R H. F.

puskamüves

Pécsett király-utca 18.

ajánja mindennemű vadász-fegyvereit és vadászati czikkeit a legnyilvánvalóbb választékban s a legkülönbözőbb minőségben egjutányosabb áron.

Elvállal mindennemű e szakba vágó javításokat s teljesíti azokat lelkiismeretesen és olcsón.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Wagner Nándor

könyvkötő

Pécsett, Kistér (Peschitz-féle házban)

ajánlja magát mindennemű könyvkötészeti munkák, u. m.: Anyakönyvek, Községi, Beadványi jegyzőkönyvek, Iktatók, Adófőkönyvek, mindennemű egyéb könyvek csinos, tartós és olcsó készítésére. — Iskolaikönyvek darabonként 15 krtól kezdve.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.

PRÆGER SAMU

uri öltöny készítő,

Irgalmasok-utca Bureg-féle házban.

Ajánlja dúsán ellátott raktárát

uri ruhák

és

2 3—1

utazó bundákból

valamint dúsán ellátott

külföldi szövet

raktárát.

Megrendelések a legpontosabban és lehető olcsó áron eszközöltetnek.

Alulírott tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy az Irgalmasok utcájában 1. szám alatt (Karlbauer-féle házban)

fegyver- és gépészeti üzletet

nyitottam, hol mindenféle

vadász- és célfegyverek

készítetnek.

Elvállalok mindennemű elültöltő fegyvereknek bármely mód szerinti hátultöltőkké való átalakítását, javítását és belövését, valamint gyári fegyvereknek és forgó pisztolyoknak kijavítását, és pedig új fegyverek és nagyobb javításoknál 4 évi, kisebbeknél 2 évi jótállás mellett.

Elvállalok továbbá mindenféle módu és szerkezetű

varrógépeknek

és minden e szakmába vágó gépi tárgyakra gyökeres kijavítását

egy évi jótállás mellett.

Az osztrák-magyar birodalom legkitünőbb gyáraiban 20 évi működésem alatt szerzett tapasztalataim is biztosítékot nyújtanak a t. cz. közönségnek arra nézve, hogy a tisztelettel alulírottat szerencséseltető megbízásaiban nem fog csalódní.

Jirousek József,

fegyverművész és gépész.